

Kasım ayında TEPAV, bölgesel bağlantısallık girişimlerine katkı sunarken Türkiye ekonomisinin yapısal alanlarında veri temelli analizleriyle politika yapımcılar ve kamuoyu için yol gösterici çalışmalar üretmeye devam etti.

Bu ayın öne çıkan başlıklarından biri, Türkiye-Suriye ekonomik iş birliğinin geleceğine ilişkin yürütülen temaslardı. TEPAV ve TOBB-BİS heyetlerinin Şam'da gerçekleştirdiği görüşmeler ve Halep Valisi başkanlığındaki heyetin Ankara'da ağırlanması, Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine Türkiye'nin organize sanayi bölgeleri (OSB) tecrübesinin nasıl taşınabileceğine dair somut adımların tartışıldığı kritik bir çerçeveye oturdu. Sanayi altyapısının güçlendirilmesi, değer zincirlerinin yeniden kurulması ve genç iş gücünün geri dönüşü gibi konular; Türkiye-Suriye ekonomik ilişkilerinde yeni bir dönemin mümkün olduğuna işaret ediyor.

Bölgesel düzeyde ise TEPAV'ın Erivan'da düzenlenen "Crossroads of Peace" konferansına katılımı, bağlantısallık projelerinin ekonomik çeşitlenme, istikrar ve bölgesel entegrasyon açısından önemini yeniden hatırlattı. Türkiye'nin ticaret, enerji ve altyapı güvenliği temelinde geliştirdiği vizyon; TRIPP gibi yeni koridor önerilerinin konuşulduğu bu dönemde daha da kritik hâle geliyor. Aynı zamanda Think20 Johannesburg Zirvesi'nde TEPAV'ın aktif katkılarıyla şekillenen T20 Bildirgesi, G20 ülkeleri için küresel yönetimden iklim ve dijitalleşmeye uzanan geniş bir politika çerçevesi sundu.

Üniversite sayısındaki hızlı artışın niteliksel karşılığını sorgulayan çalışma, yükseköğretim-istihdam uyumsuzluğunun genç işsizliği üzerindeki etkilerini ortaya koydu. KKTC için hazırlanan yeni TEGE-KKTC Gıda Fiyat Endeksi ise ada ekonomisinin maliyet yapısına ışık tutarak fiyat farklılıklarını sistematik biçimde izlemeyi mümkün kılıyor.

Kasım ayında, Romanya Dışişleri Bakanı Oana-Silvia Țoiu'nun TEPAV'ı ziyareti iki ülkenin stratejik ve ekonomik ilişkilerinde yeni iş birliği alanlarına işaret ederken; AGİT'in 50. yılı vesilesiyle düzenlenen panel, Avrupa güvenliğinin geleceğine yönelik tartışmalara ev sahipliği yaptı. Mesleki eğitimin dijital dönüşümüne katkı sunan EULEP Projesi'nin Tanıtım ve Yaygınlaştırma Etkinliği ise yeni teknolojilerin iş gücü becerileri üzerindeki etkisini değerlendiren kapsamlı bir buluşma oldu.

Tüm bunlar ve daha fazlasını Kasım 2025 Bültenimizde bulabilirsiniz.

TEPAV ve TOBB-BİS'ten Suriye'de Ortak Sanayi Bölgeleri için ilk adım

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Barış İçin Sanayi (TOBB-BİS) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Şekeroğlu ile Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Kurucu Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, Şam'da Suriye Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı, Suriye Merkez Bankası ve Suriye Yatırım Otoritesi yetkilileriyle bir dizi temas gerçekleştirdi. Türkiye'de yasa ile kurulan TOBB-BİS, Türkiye'nin organize sanayi bölgeleri (OSB) modelini yurt dışında da uygulamayı hedefliyor.

Yazının devamı ikinci sayfada

TEPAV, Güney Afrika'da düzenlenen Think20 Zirvesi'ne katıldı

Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü Yarışması ödülleri sahiplerini buldu

Romanya Dışişleri Bakanı Țoiu: "Türkiye, Avrupa'ya açılan kapımız"

TEPAV ve TOBB-BİS'ten Suriye'de Ortak Sanayi Bölgeleri için ilk adım

TEPAV ve TOBB-BİS heyeti, Şam'da gerçekleştirdiği temaslarda Suriye'nin yeniden yapılanma sürecine destek olacak ortak sanayi bölgeleri kurulması yönünde görüşmeler yaptı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Barış İçin Sanayi (TOBB-BİS) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Şekeroğlu ile Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Kurucu Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, Şam'da Suriye Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı, Suriye Merkez Bankası ve Suriye Yatırım Otoritesi yetkilileriyle bir dizi temas gerçekleştirdi. Türkiye'de yasa ile kurulan TOBB-BİS, Türkiye'nin organize sanayi bölgeleri (OSB) modelini yurt dışında da uygulamayı hedefliyor. Bu kapsamda, kurumun yurt dışında yürüttüğü ilk proje olan Filistin'in Cenin kentindeki Türk OSB'sinde çalışmalar sürüyor. TOBB-BİS, bu deneyimi Suriye'ye de taşıyarak ülkenin yeniden yapılanma sürecine katkı sağlamayı amaçlıyor.

Suriye'de gerçekleştirilen görüşmelerde, ülkenin yeniden yapılanma sürecinde sanayi altyapısının güçlendirilmesi, istihdamın artırılması ve Türkiye'nin OSB modeline dayalı ortak sanayi bölgelerinin kurulması konuları ele alındı.

Toplantılarda, OSB modelinin yalnızca bir üretim alanı değil, aynı zamanda elektrik, su, iletişim ve ulaşım gibi altyapı hizmetlerinin entegre şekilde yönetildiği, güvenliğin temin edildiği bir sistem olduğu vurgulandı. Söz konusu yapının yatırımcılara güvenli ve öngörülebilir bir üretim ortamı sunduğu, sanayi üretiminde süreklilik ve verimlilik sağladığı da ifade edildi.

Türkiye'deki OSB'lerin başarısının, kamu planlaması ile özel sektör girişimciliğinin birleşmesinden kaynaklandığına dikkat çekilerek benzer bir modelin Suriye'de uygulanmasının ekonomik toparlanma sürecini hızlandıracağı, yatırımları kolaylaştıracağı, enerji ve lojistik maliyetlerini azaltacağı ve üretimi bölgesel ölçekte canlandıracağı belirtildi.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV'dan KKTC için yeni endeks: TEGE-KKTC

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ile Türkiye ekonomileri arasındaki güçlü bütünleşme, fiyat dinamiklerinde de kendini gösteriyor. TEPAV tarafından yürütülen yeni çalışma, KKTC'deki gıda fiyatlarının Türkiye'ye kıyasla ortalama %23 daha yüksek olduğunu ortaya koydu. Bu fark, ada ekonomisinin yüksek ithalat bağımlılığı ve denizyolu taşımacılığına dayalı maliyet yapısından kaynaklanıyor.

TEPAV, 2023 yılından bu yana Türkiye için hesapladığı TEGE-TEPAV Gıda Fiyat Endeksinin yöntemsel çerçevesini genişleterek KKTC Gıda Fiyat Endeksi (TEGE-KKTC) çalışmasını başlattı. Çalışma kapsamında, KKTC'de faaliyet gösteren çevrimiçi perakende marketlerden elde edilen fiyat verileri analiz edilerek, Türkiye ile KKTC arasındaki fiyat farkları sistematik biçimde izleniyor.

TEGE-KKTC hem gıda fiyatlarındaki eğilimleri izlemek hem de KKTC'deki fiyat oluşum süreçlerinin şeffaf biçimde analiz edilmesine katkı sağlamak amacıyla geliştirildi. Çalışmanın ilk sonuçlarının, aralık ayı itibarıyla TEPAV'ın aylık TEGE Bülteni kapsamında kamuoyuyla paylaşılması planlanıyor.

Yapısal farklar fiyat düzeyini yukarı çekiyor

Elde edilen ilk bulgulara göre, Ekim 2025 itibarıyla KKTC'deki gıda fiyatları Türkiye ortalamasının %23 üzerinde.

Bu farkın temel nedenleri arasında, yüksek ithalat bağımlılığı, denizyolu taşımacılığına dayalı maliyet yapısı ve boş konteyner dengesizliği öne çıkıyor. KKTC'ye ithal edilen ürünlerin önemli bir kısmının Türkiye kaynaklı olması, Türkiye'deki fiyat hareketlerinin KKTC'de doğrudan hissedilmesine yol açıyor. Ancak ada ekonomisinin lojistik maliyetleri, fiyat farkının kalıcı hâle gelmesine neden oluyor.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Romanya Dışışleri Bakanı Ŗoiu: “Türkiye, Avrupa’ya açılan kapımız”

TEPAV’da düzenlenen toplantıda Romanya Dışışleri Bakanı Oana-Silvia Ŗoiu, Türkiye’nin Romanya için Avrupa’ya açılan kapı olduğunu vurguladı. İki ülke arasındaki stratejik ortaklık, Karadeniz güvenliği, enerji iş birliği ve Avrupa Birliği sürecinin ele alındığı görüşmede, Bakan Ŗoiu, Türk yatırımlarının Romanya ekonomisindeki rolüne dikkat çekerek bölgesel istikrar için ortak vizyon mesajı verdi.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Romanya Dışışleri Bakanı Oana-Silvia Ŗoiu’yu ağırladı. 7 Kasım Cuma günü düzenlenen toplantıya kamu kurumlarının yanı sıra sivil toplum kuruluşları ve çeşitli ülkelerin büyükelçiliklerinden temsilciler katıldı. Toplantının moderatörlüğünü TEPAV Uluslararası Araştırmalar Merkezi Direktörü E. Büyükelçi N. Murat Ersavcı üstlendi.

“Romanya ekonomisinde Türk yatırımları önemli bir yere sahip”

Bakan Ŗoiu, Türkiye ile Romanya arasındaki 150 yıllık diplomatik bağların güvene dayalı bir ortaklık oluşturduğunu belirterek “2011 yılında imzalanan Stratejik Ortaklık Bildirgesi, iki ülke ilişkilerini yeni bir seviyeye taşıdı. Bugün Romanya, Türkiye’nin Avrupa’ya açılan kapısı olmaya devam ediyor” dedi.

Türkiye’nin, Romanya’nın Avrupa Birliği dışındaki en büyük ticaret ortağı olduğunu hatırlatan Romanya Dışışleri Bakanı Ŗoiu, Türk yatırımlarının Romanya ekonomisinde önemli bir yer tuttuğunu vurguladı. İki ülke arasındaki ekonomik iş birliğinin Ortak Ekonomik ve Ticaret Komitesi (JETCO) çerçevesinde daha da güçlendiğini ifade eden Ŗoiu, eğitim ve kültür alanlarında da yeni projelerin geliştirilebileceğini sözlerine ekledi. Bakan Ŗoiu, konuya dönük şu ifadeleri kullandı: “Romanya ve Türkiye, Ukrayna’nın yeniden inşasında ortak projeler yürütebilir. Bu yalnızca iki ülke ekonomileri için değil, bölgesel istikrar açısından da büyük önem taşıyor.”

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV, “Crossroads of Peace” konferansında Türkiye’nin bölgesel bağlantısallık vizyonuna vurgu yaptı

TEPAV, “Crossroads of Peace: Advancing Regional Connectivity and Cooperation” başlıklı uluslararası konferansta Türkiye’nin bölgesel bağlantısallık ve ekonomik iş birliği vizyonunu paylaştı.

TEPAV, “Crossroads of Peace: Advancing Regional Connectivity and Cooperation” başlıklı uluslararası konferansa katıldı. 14 Kasım 2025’te Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS) ile Civil Contract Party iş birliğinde Erivan’da düzenlenen etkinlik, bölgeden uzmanları, politika yapımcıları ve uygulayıcıları bir araya getirdi.

Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, açılış konuşmasında hükümetin önerdiği “Crossroads of Peace” girişiminin ilerleyişini ele aldı. Paşinyan, özellikle güney Ermenistan’da planlanan Trump Route for International Peace and Prosperity (TRIPP) projesine vurgu yaptı.

“Bağlantısallık bölgesel entegrasyonun anahtarı”

TEPAV Jeoekonomik Çalışmalar Merkezi Direktörü Feride İnan, açılış panelinde yaptığı konuşmada bağlantısallık projelerinin bölgesel entegrasyon, ekonomik çeşitlenme ve istikrar açısından kritik önem taşıdığını belirtti.

İnan, Türkiye’nin bölgesel istikrarı ticaret ve yatırım güvenliği için temel bir öncelik olarak gördüğünü ifade etti. Yeşil dönüşümün hızlanmasıyla birlikte bölge ekonomilerinin çeşitlenme ihtiyacının daha da artacağını vurguladı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

TEPAV, Güney Afrika'da düzenlenen Think20 Zirvesi'ne katıldı

G20 Liderler Zirvesi öncesinde Johannesburg'da düzenlenen Think20 toplantılarında küresel yönetim, ticaret sistemi, kalkınma finansmanı, dijital dönüşüm, yapay zeka ve iklim politikalarına ilişkin önemli tavsiyeler G20 temsilcileriyle paylaşıldı. TEPAV, hem T20 Bildirgesi sürecindeki çalışmaları hem de toplantı ve panellerdeki katkılarıyla aktif rol üstlendi.

G20'nin düşünce kuruluşları ayağını oluşturan Think20'nin (T20) bu yılki zirvesi, 13–14 Kasım tarihlerinde Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde gerçekleştirildi. Politika yapıcılara tavsiye niteliğinde analizler sunmayı amaçlayan T20 sürecine uzun yıllardır katkı veren TEPAV, zirvede G20 Çalışmaları Merkezi Direktörü Doç. Dr. Sait Akman ve İcra Direktörü Gülbin Şahinbeyoğlu tarafından temsil edildi.

22–23 Kasım'da düzenlenecek ve devlet başkanları, üst düzey yetkililer ve Şerpa'ların katılacağı G20 Zirvesi öncesinde gerçekleştirilen T20 toplantıları, G20 ülkelerinin üst düzey temsilcileri için güncel küresel sorunlara ilişkin politika önerilerinin ele alındığı bir platform oluşturdu.

T20 Bildirgesi G20 yetkililerine sunuldu

South African Institute for International Affairs (SAIIA), Institute for Global Dialogue (IDG) ve Johannesburg University Institute for Pan African Thought and Conversation (IPATC) koordinasyonunda yürütülen bir yıllık çalışmaların sonucunda hazırlanan T20 Bildirgesi, zirvede törenle G20 yetkililerine sunuldu.

Dünya genelinden düşünce kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve uluslararası kuruluşları temsilen 250'den fazla katılımcının yer aldığı zirve toplantısı, 20'nin üzerinde panel ve yan etkinliğe ev sahipliği yaptı. Etkinlikte "Dayanışma, Kapsayıcılık ve Sürdürülebilirlik" teması altında; küresel yönetimin geleceği, dijital altyapı ve yapay zekâ, dünya ticaret sistemindeki kırılmalar, altyapı yatırımlarının finansmanı, çok taraflı kalkınma bankalarının rolü, dijital para birimlerinin risk ve fırsatları, iklim ve gıda sistemlerindeki kırılganlıklar, yeşil minerallerin küresel dönüşümdeki etkisi gibi başlıklarda değerlendirmeler yapıldı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü Yarışması ödülleri sahiplerini buldu

TOBB, TOBB KGK ve TEPAV iş birliğiyle düzenlenen "Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü Yarışması"nda 6 kategoride 20 şirket ödüllendirildi. Törende kadın girişimciliğinin büyüme ivmesi, istihdam impact'i ve uluslararası iş birliklerinin önemi vurgulandı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TOBB Kadın Girişimciler Kurulu (KGK) ve TEPAV tarafından hayata geçirilen Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü Yarışması'nın ödül töreni, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, TOBB KGK Başkanı Nurten Öztürk ve Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı Memmed Musayev'in katılımıyla 19 Kasım Çarşamba günü Ankara'da gerçekleştirildi.

Törende konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, TOBB Kadın Girişimciler Kurulunun 29 Ekim 2007'de kurulduğunu hatırlatarak KGK'nın girişimcilik kültürünün kadınlar arasında yaygınlaşmasına öncülük eden önemli bir yapı haline geldiğini söyledi. Hisarcıklioğlu, kurulun bugün 81 il ve 160 ilçede yaklaşık 7 bin üyesiyle çok sayıda projeyi hayata geçirdiğini vurguladı.

Kadınların ekonomiye katılımı hızla artıyor

Hisarcıklioğlu, Türkiye'de son 20 yılda girişimciler arasında kadın oranının ikiye katlanarak yüzde 12'ye yükseldiğini belirtti. Yeşil dönüşümden dijitalleşmeye, e-ticaretten ihracata kadar geniş bir alanda eğitim ve mentörlük destekleri sunduklarını aktaran Hisarcıklioğlu, kadın girişimcilerin finansmana erişimi için Kredi Garanti Fonu'yla geliştirilen destek paketlerinin önemine işaret etti.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Suriye'de ekonomik toparlanma TEPAV'da Halep heyetinin katılımı ile masaya yatırıldı

TEPAV tarafından Halep Valisi Azzam El Gharib liderliğindeki heyetle gerçekleştirilen yuvarlak masa toplantısında Halep'in yeniden kalkınması, sanayi bölgelerinin güçlendirilmesi, OSB modelinin Suriye'ye uyarlanması ve Türkiye-Suriye ekonomik iş birliğinin derinleştirilmesi ele alındı. Halep'te genç işgücünün geri dönüşünden sanayide artan yatırım talebine, Suriyeli şirketlerin Türkiye-Suriye arasında yeniden kurulacak değer zincirlerine kadar pek çok stratejik konu görüşülürken TEPAV ve Halep yönetimi bölgesel kalkınma için ortak çalışma mesajı verdi.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), 19 Kasım 2025 tarihinde Halep Valisi Azzam El Gharib başkanlığındaki heyeti Ankara'da kabul etti. Heyette, Halep Vali Yardımcıları Abdulrahman Salama ve Fawaz Helal ile Halep Müftüsü İbrahim Shasho'nun yanı sıra valilik birimlerinden üst düzey bürokratlar, koordinasyon ekibi ve medya temsilcileri yer aldı.

İş dünyası ve sivil toplum temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen toplantıda Halep'in yeniden kalkınması, ekonomik istikrarın tesisi, sanayi altyapısının güçlendirilmesi ve Türkiye-Suriye ekonomik iş birliği alanları değerlendirildi.

"Halep, Suriye'nin ekonomik kalbidir"

Toplantının açılış konuşmasını yapan TEPAV Uluslararası Merkez Direktörü N. Murat Ersavcı, Halep'in Türkiye için tarihsel ve ekonomik açıdan kritik bir kent olduğunu belirterek iki ülke arasındaki iş birliğinin önemine dikkat çekti.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

AGİT'in 50. yılında Avrupa güvenliğinin geleceği TEPAV'da tartışıldı

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) temelini oluşturan Helsinki Nihai Senedi'nin 50. yıl dönümü, TEPAV ve Finlandiya Büyükelçiliği iş birliğinde Ankara'da düzenlenen toplantıda kapsamlı şekilde ele alındı. Türkiye ve Finlandiya'dan büyükelçilerin katıldığı etkinlikte, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Avrupa güvenliği üzerindeki etkileri, AGİT'in içinde bulunduğu kurumsal ve bütçesel zorluklar, çok taraflılığın geleceği, AGİT-NATO-AB ilişkileri ve örgütün reform ihtiyacı masaya yatırıldı.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) ile Finlandiya Büyükelçiliği iş birliğinde düzenlenen "AGİT ve Helsinki Konferansı'nın 50. Yıl Dönümü" başlıklı panel, 24 Kasım 2025'te TEPAV'da gerçekleştirildi. Kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve çeşitli ülkelerin büyükelçiliklerinden temsilcilerin katıldığı etkinlikte, Helsinki Nihai Senedi'nin Avrupa güvenliğinin yapı taşları üzerindeki etkisi, mevcut jeopolitik sınamalar ve AGİT'in kurumsal geleceği kapsamlı biçimde ele alındı.

"Helsinki ruhu bugün de geçerliliğini koruyor"

Panelin açılış konuşmaları TEPAV Uluslararası Çalışmalar Merkezi Direktörü Büyükelçi (E) N. Murat Ersavcı ve Finlandiya'nın Türkiye Büyükelçisi Büyükelçi Pirkko Hämäläinen tarafından yapıldı.

Ersavcı, Helsinki Nihai Senedi'nin devletlerin egemen eşitliği, toprak bütünlüğü, anlaşmazlıkların barışçıl çözümü ve içişlerine karışmama ilkelerini esas alan temel bir belge olduğunu vurgulayarak güvenlik ile insan haklarına saygının birbirini dışlayan değil, bir arada düşünülmesi gereken kavramlar olduğunu belirtti.

Hämäläinen ise Helsinki sürecinin barış, güvenlik, demokrasi ve hukukun üstünlüğü değerleri üzerine inşa edildiğini hatırlatarak AGİT'in mevcut kriz ortamında bu ilkelerin daha da kritik hale geldiğini ifade etti.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

EULEP Projesi Tanıtım ve Yaygınlaştırma Etkinliği TEPAV’da gerçekleştirildi

Erasmus+ kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen EULEP projesinin yapay zekâ, sanal gerçeklik ve sosyal inovasyon modüllerine ilişkin pilot sonuçları TEPAV’da değerlendirildi. Eurochambres liderliğinde yürütülen ve Türkiye’de TOBB, TEPAV ve TOBB ETÜ’nün ortak olduğu proje kapsamında gerçekleşen etkinlikle, proje çıktılarının kamu kurumlarında kullanımının yaygınlaştırılması ve proje bitiminde platformun sürdürülebilirliği hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Avrupa Komisyonu tarafından Erasmus+ Programı kapsamında desteklenen Avrupa Öğrenim Deneyimi Platformu (EULEP) projesinin yapay zekâ, sanal gerçeklik ve sosyal inovasyon alanlarında geliştirdiği üç eğitim modülünün pilot sonuçları, 27 Kasım Çarşamba günü TEPAV’da düzenlenen hibrit etkinlikte paylaşıldı. Eurochambres liderliğinde yürütülen ve Türkiye’de TOBB, TEPAV ve TOBB ETÜ’nün yer aldığı uluslararası konsorsiyumun, 8 ülkeden 20 kuruluşla birlikte yürüttüğü proje; mesleki eğitimde mükemmeliyeti güçlendirmeyi ve yenilikçi eğitim modellerini ulusal politikalarla uyumlu biçimde geliştirmeyi amaçlıyor. Toplantıda üç modülün tanıtımı ve pilot uygulama sonuçları aktarılırken nitelikli işgücü ihtiyacı, yaygınlaştırma adımları ve sürdürülebilirlik konuları öne çıktı.

“Yeni teknolojilere uyum nitelikli işgücünü belirleyecek”

Program, TEPAV Kurucu Direktörü Prof. Dr. Güven Sak ile TOBB Reel Sektör Ar-Ge ve Uygulama Dairesi Başkanı Mustafa Kemal Günay’ın açılış konuşmalarıyla başladı.

Prof. Dr. Sak, teknolojik dönüşümün hızına dikkat çekerek geçmişte meslek okullarında öğrencilerin makinelerden uzak tutulduğu bir dönemden bugün sanal gerçeklik ile eğitim içeriğinin güçlendiği bir dönemde olduğumuzu vurguladı. Bu çerçevede mesleki eğitim müfredatı içinde yapay zekâ ve sanal gerçeklik gibi yeni teknolojilere erişimin temel bir gereklilik haline geldiğine vurgu yaptı. Sak, mesleki mükemmeliyet merkezlerinin bu dönüşüme katkı sunmak için kritik bir rol üstlenebileceğini belirtti.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

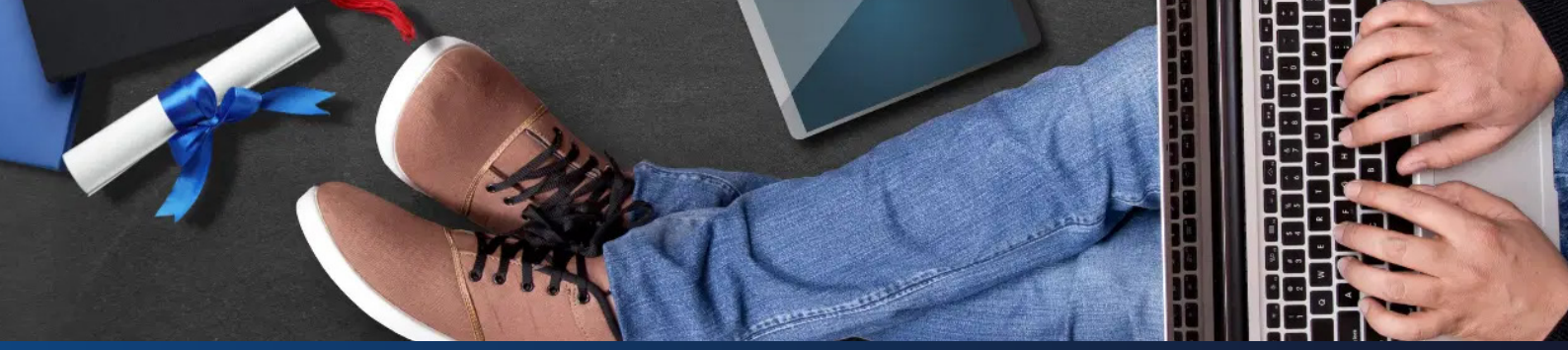

Ankara’da nereden çıktı bu trafik?

Değerlendirme Notu / Sercan Sevgili, Yağmur Celep

Türkiye’nin ikinci büyük kenti ve başkenti Ankara, geçmişte ağırlıkla idari rolüyle öne çıkarken, bugün kentsel gündeminin en kritik başlıklarından birini derinleşen trafik sorunu oluşturuyor. Trafik, artık yalnızca işe gidiş gelişlerde hissedilen günlük bir rahatsızlık değil; kent ekonomisinin verimliliğini, toplumsal zaman kullanımını, hava kalitesini ve kamusal mekân deneyimini doğrudan etkileyen yapısal bir sorun hâline gelmiştir. Ulaşım literatürü, büyük metropollerde trafik sıkışıklığının “rastlantısal tıkanmalar” veya “geçici yoğunluklar” ile açıklanamayacağını; bunun, kentin makroformu, arazi kullanımı deseni ve ulaşım sistemi tercihlerinin uzun dönemli birikiminin sonucu olduğunu vurgular (Newman & Kenworthy, 1999; Banister, 2008). Ankara örneğinde bu birikim, özellikle 1980’lerden itibaren hızlanan çeperlere doğru saçaklanma, düşük yoğunluklu konut alanlarının artışı ve konut-istihdam alanları arasındaki mekânsal mesafenin büyümesiyle kendini göstermektedir. Kentsel büyümenin, güçlü bir kentsel raylı sistem omurgası ve dengeli iş-konut dağılımı ile değil, büyük ölçüde otomobile dayalı bir yol ağı üzerinden gerçekleşmesi, kentlileri “zorunlu uzun mesafeli yolculuklara” mahkûm eden bir mekânsal pratik üretmiştir. İş-konut dengesi bozuldukça ve gündelik aktiviteler kentin farklı uçlarına saçıldıkça, toplam yolculuk mesafesi ve özel araç bağımlılığı artmakta; bu da trafik sıkışıklığını yapısal olarak yeniden üretmektedir (Cervero, 1996; Banister, 2008). Bu çerçevede Ankara’daki trafik sorunu, çoğu zaman kamuoyunda tartışıldığı gibi yalnızca “yeterince yol olmaması” ya da “nüfusun artması” ile açıklanamaz. Ulaşım araştırmalarında geniş kabul gören talep indüklemesi yaklaşımı, yeni yol kapasitesi yaratmanın kısa vadede rahatlama sağlasa da, orta ve uzun vadede daha fazla araç trafiği ürettiğini; dolayısıyla sıkışıklığın yeniden ve daha yüksek düzeyde ortaya çıktığını gösterir (Duranton & Turner, 2011). Ankara’da ana arterlerde yıllar içinde tekrarlanan genişletme ve kavşak düzenleme uygulamalarının kalıcı bir çözüm üretmemesi, kentin karşı karşıya olduğu meselenin aslında bir kapasite eksikliği değil, talep yönetimi ve mekânsal örgütlenme sorunu olduğunu ortaya koymaktadır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Diploma ile işsizlik arasında: Türkiye’de yükseköğretimin niceliği ve niteliği

Politika Notu / Batuhan Küpeli, Ekin Dağlı

Türkiye’de yükseköğretim sistemi, 2006 sonrasında başlatılan “her ile bir üniversite” politikasıyla tarihindeki en kapsamlı niceliksel genişleme sürecine girmiştir. 2008 yılı itibarıyla bu hedefe ulaşılmış ve Türkiye’nin tüm illerinde üniversite yapılanması sağlanmıştır. Bu yaygınlaşma, üniversiteye kayıtlı öğrenci sayısında da dikkat çekici bir artışı beraberinde getirmiştir.

Ancak yükseköğretimdeki bu niceliksel büyüme, aynı ölçüde niteliksel bir gelişmeye dönüşmemiştir. Türkiye’de üniversite sayısındaki artışa karşın eğitim kalitesinde, araştırma kapasitesinde ve akademik özgürlüklerde kayda değer bir ilerleme gözlenmemiştir. Özellikle akademik özgürlüklerde yaşanan gerileme, niteliksel dönüşümü olumsuz etkileyen faktörlerden biri olmuştur.

Niceliksel genişlemenin niteliksel gelişmeyle desteklenememesinin, yalnızca yükseköğretim alanında değil, işgücü piyasasında da önemli yansımaları olmuştur. Üniversite mezunları arasında alan-beceri uyumsuzluğu belirginleşmiş, buna paralel olarak istihdama dâhil olamayan yükseköğrenim mezunlarının oranı artmıştır. Bu süreçte, daha nitelikli eğitim alan gençlerin işsizliği daha kronik bir hale gelmiştir. Yeni mezunların iş bulma umudu zayıflarken istihdam edilen gençlerin ortalama gelirleri azalmakta ve genç yoksulluğu artmaktadır.

Hesaplamalarımıza göre, her yıl yaklaşık 114 bin üniversite mezunu, eğitimdeki nitelik eksikliği sebebiyle işgücü piyasasına dezavantajlı biçimde katılmaktadır. Yükseköğretim politikaları, bu yüzden genç mezunları istihdama dahil ederken yüksek verimli ve ölçeklenebilir hizmetleri incelemelidir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Kıbrıs'ta iki devlet: Konfederasyon?

Değerlendirme Notu / Nilgün Arısan Eralp

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) 19 Ekim'de yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini Cumhurbaşkanı adayı, Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Başkanı Sayın Tufan Erhürman, açık ara farkla kazandı. 13 Kasım'da Türkiye'ye gelerek Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile görüşen Erhürman, 20 Kasım Perşembe günü de Kıbrıs Rum Kesimi Lideri Nikos Christodoulides ile bir araya gelecek.

KKTC Cumhurbaşkanlığı seçiminde Erhürman'ın öne çıkmasını sağlayan temel etkenlerden biri, Kıbrıs Türk halkının uzun süredir içinde bulunduğu izolasyonlardan ve çözümsüzlükten duyduğu derin bıkkınlıktı.

Kıbrıslı Türkler, uluslararası alanda Türkiye dışında hiçbir ülke tarafından tanınmamanın yarattığı dışlanmışlık hissinden artık yorulmuş durumdalar. Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik en kapsamlı barış planı olan Annan Planı'nın ve Crans-Montana'da yürütülen müzakere sürecinin Türkiye ve Kıbrıslı Türkler tarafından desteklenmesine rağmen Kıbrıslı Rumlar tarafından engellenmesinin ardından savunulan iki devletli modelin de bu sorunlara bir çözüm getirmediği giderek daha net görülüyor. Bu nedenle Kıbrıslı Türkler, iki devletli çözümün de mevcut sıkışmışlığı ve yalnızlığı ortadan kaldırmayacağı kanaatindeler.

Son olarak 4 Nisan 2025'te, AB-Orta Asya Devletleri zirvesine katılan Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Kırgızistan ve Tacikistan'ın, AB ile imzaladıkları ortak bildiride, KKTC'nin kurulmasını kınayan ve tanımama çağrısı yapan BM Güvenlik Konseyi'nin 541 ve 550 sayılı kararlarına bağlı kalacaklarını açıklamaları, tabiri caizse bardağı taşıran son damla oldu. Söz konusu ülkelerden Tacikistan hariç dördünün, KKTC'nin gözlemci sıfatıyla katıldığı Türk Devletleri Teşkilatı'nda (TDT) bulunmaları ve 21 Mayıs'ta gerçekleştirilen bir sonraki TDT toplantısına KKTC'nin çağrılmadığı da dikkate alındığında iki devletli çözümde ısrarın artık KKTC ve Kıbrıslı Türkler açısından olumlu bir sonuç yaratmayacağı açık biçimde ortaya çıkmış durumda.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Kiryat Gat mı, Tel Aviv mi?

Değerlendirme Notu / Ece Berfin Ergezer

Sanayi şehri kimliğiyle tanınan, İsrail'in güneyinde ve Necef Çölü'nün kuzeyinde yer alan Kiryat Gat, Trump Planı'nın ikinci aşamasına öncülük ederek Gazze'de ateşkesin uygulanmasında kilit bir merkez haline geliyor. Kentte, Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) öncülüğünde kurulan sivil-askeri koordinasyon merkezi; ABD, Birleşik Krallık, Ürdün ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden (BAE) askerlerin görev yaptığı çok uluslu bir yapıya ev sahipliği yapmaya başladı.

Dönüştürülmüş bir lojistik komplekste faaliyet gösteren merkez, ağırlıklı olarak ABD personelinden oluşuyor. Tesisin girişinde İsrail, ABD, Danimarka, Almanya, Kanada, Birleşik Krallık ve Ürdün bayrakları dalgalanıyor; ancak Türkiye ve Katar bayraklarının yer almaması, bu iki ülkenin Gazze'nin savaş sonrası dönemindeki olası rollerine dair var olan soru işaretlerini yansıtıyor. Merkezin temel görevi, Gazze Şeridi dışında konuşlanarak ateşkesin uygulanmasını ve buna bağlı istikrar çabalarını koordine etmek.

Komuta yapısına ilişkin bilgiler, merkezin ABD'li subaylar tarafından yönetildiğini gösteriyor. İsrail ve ABD personeli ayrı katlarda görev yaparken ortak bir koordinasyon katı bulunuyor. Birleşik Krallık, Ürdün, BAE ve çeşitli Avrupa ülkelerinden personel de farklı düzeylerde merkeze katılım sağlıyor. Bu durum, misyonun çok uluslu niteliğini pekiştiriyor. Ayrıca tesis, bir İsrail Savunma Kuvvetleri (IDF) üssü olmaktan ziyade, koordinasyon amacıyla yeniden düzenlenmiş sivil bir yapı olarak tanımlanıyor.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Suudi Arabistan'ın Suriye sevdası

Değerlendirme Notu / Hilmi Demir

Ahmed Şara, HTŞ'nin eski lideri şimdiki Suriye Arap Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, ilk resmi ziyaretini doğduğu topraklara Suudi Arabistan'a yapmıştı. O günden bugüne Suudi Arabistan ile Şara arasındaki ilişkiler o kadar iyi gidiyor ki Suriye hem ciddi Suud sermayesi çekti hem de Suudilerin üst düzey ilgisine mazhar oldu. Suriye, Suudi Arabistan'dan altyapı, enerji, havacılık, turizm, sağlık, iletişim, otelcilik ve geri dönüşüm gibi birçok başlıkta 6 milyar dolarlık yatırım aldı.

En son Ahmed Al-Şara ve eşi Latifa Al-Droubi, Riyad'da düzenlenen 2025 Gelecek Yatırım Girişimi Konferansı'ndaki tartışma oturumuna katıldılar. Riyad'da düzenlenen Gelecek Yatırım Girişimi (2025) sırasında servis edilen fotoğraf—Veliaht Prens Muhammed bin Selman'ın bir yanında Jared Kushner, diğer yanında Ahmed el-Şara—yalnızca diplomatik bir nezaket karesi değil, Suriye'nin Arap dünyasıyla yeniden eklemlenişinin sembolik bir yoğunlaşmasıdır. Şara'nın söz konusu oturumda formüle ettiği “güvenlik–istikrar–kalkınma” denklemine ve Suudi Arabistan'ın bölgesel örneğine yaptığı vurgu, Suriye'yi Araplar içinde bir ulus-devlet olarak yeniden kurma iradesinin programatik ifadesi niteliğindedir. Özel oturumda Ahmed el-Şara, moderatöre şu değerlendirmeyi yapmıştır:

“Suudi Arabistan Krallığı'nın bölgede temsil ettiği kilit önemin farkındayız. Bu nedenle, güvenlik ve istikrar, ekonomik kalkınmaya bağlıdır; ekonomik kalkınma ise güvenlik ve istikrarla bağlantılıdır. Suudi Arabistan'ın bugün bölgede öncül örnek olarak temsil ettiği tam da budur. Suriye, bölgesel ve küresel konumunu hızlı ve tutarlı biçimde yeniden kazanabildi; bu, Suriye'yi seven tüm ülkelerin ve özellikle Veliaht Prens Muhammed bin Selman'ın liderliğindeki Suudi Arabistan'ın desteğiyle mümkün oldu...” Konuşmasının sonunda, doğduğu Suudi Arabistan topraklarını anarak bu tarihsel köklere vurgu yaptı.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Başkan Trump ile Başkan Xi Jinping APEC'deki görüşmesinin hatırlattıkları

Değerlendirme Notu / Bozkurt Aran

Güney Kore'nin Busan şehrinde düzenlenen 32. Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği –APEC- Ekonomi Liderleri Toplantısı marjında ABD Başkanı Donald Trump ile Çin Başkanı Xi Jinping 30 Ekim tarihinde bir araya geldi. Küresel GDP'de önemli paya sahip ülkelerin katıldığı APEC Zirvesi, dünya genelinde dikkatle izlenmektedir. ASEAN üyesi 10 ülkenin de dâhil olduğu 21 APEC ülkesinin küresel GDP'nin %62 sini oluşturduğu dikkate alındığında zirvelerinin önemi anlaşılabacaktır.

Busan zirvesinde ABD ve Çin Başkanlarının yaptığı görüşme ön plana çıkmıştır. Bir süredir devam etmekte olan ABD - Çin ticaret “savaşının” yeni bir dönüm noktasını oluşturmuştur. Görüşme sonunda taraflar, “bir yıllık geçici ticaret ateş-kesi (truce)” üzerinde anlaştıklarını ilan etmişlerdir. Sürekli inişli çıkışlı seyreden ve sertleşme eğilimini her an koruyan iki ülke arasındaki ticaret ilişkilerinin, kısa bir süre de olsa daha yumuşak bir zeminde sürdürüleceği anlaşılmaktadır. Bunu genel olarak olumlu bir gelişme olarak değerlendirebiliriz. Nitekim Trump, en iyisi 10 olmak üzere 1'den 10'a kadar bir skalada Xi Jinping ile görüşmesini 12 olarak tanımladı.

Üzerinde mutabakata varılan hususları kısaca tanımladıktan sonra bunun küresel ticaret düzeni üzerindeki olası sistemik etkilerini değerlendirmek uygun olacaktır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Yeni New York Belediye Başkanı, Trump döneminin sonunun habercisi mi?

Değerlendirme Notu / Tülin Daloğlu

4 Kasım, Amerika'da seçim günüydü. Donald J. Trump, başkan seçildikten sonra halk ilk kez sandığa gitti. Ekseriyetle Demokrat adayların zaferiyle sonuçlanan bu seçimlerin, 2026 ara seçimleri ve 2028 başkanlık yarışı için önemli bir mesaj taşıdığı yönünde yaygın bir kanaat var. Ancak bu değerlendirmelerin, Kamala Harris'in zaferini kaçınılmaz gören Demokrat eğilimli medyanın bir algı oluşturma çabası olması da mümkün. Zira bu seçim sonuçları açık biçimde gösterdi ki, Amerikan halkı korkutulmayı sevmiyor; ekonomik olarak zorlandığında farklı yollar aramaktan çekinmiyor ve "istikrar" adına statükoya boyun eğmiyor.

Trump'ı ikinci kez başkan seçerlerken de benzeri alt metinler mevcuttu. Sekiz yıl Barrack Obama, dört yıl Joe Biden yönetimiyle birlikte toplamda on iki yıl süren Demokrat partinin iktidarı döneminde, özellikle aile değerlerinden göç politikasına, ekonomiden dış politikaya kadar birçok alanda yönetim anlayışının ülkenin çıkarlarına uygun olmadığını düşündüler.

Trump, tıpkı Zohran Mamdani gibi, sosyal medyayı etkili kullanmayı bilen ve halka doğrudan seslenebilme yeteneğine sahip bir lider olarak ortaya çıktı. Elbette ikisi farklı ideolojik dünyalara ait ve elbette Trump'ın karşı karşıya olduğu hukuki süreçler Mamdani'de yok. Ancak ortak noktaları, sokağın nabzını tutabilmeleri ve seçmenle doğrudan iletişim kurarak onları belirli başlıklarda harekete geçirebilme yetileri.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

TEGE ekim ayında yüzde 2,7 arttı

TEPAV Gıda Fiyat Endeksi (TEGE), Ekim 2025'te bir önceki aya göre %2,70 arttı. Fiyatı en hızlı artan ürünler salatalık, domates ve beyaz lahana olurken kıvırcık, roka ve maydanoz fiyatı en fazla düşen ürünler arasında yer aldı.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Ekim 2025 dönemine ilişkin Gıda Fiyat Endeksi (TEGE) verilerini açıkladı. Buna göre, gıda fiyatları bir önceki aya göre %2,70 oranında arttı. Aynı dönemde TÜRK-İŞ mutfak enflasyonu %1,58 olarak ölçüldü. Böylece gıda enflasyonu, son üç aydır devam eden yükselme eğilimini ekim ayında da sürdürdü.

Ekim ayında taze meyve ve sebze kategorisinde en fazla fiyat düşüşü kıvırcık, maydanoz ve roka ürünlerinde gözlenirken salatalık, domates ve beyaz lahana fiyatlarında dikkat çekici artışlar yaşandı. Taze meyve ve sebze dışındaki ürünlerde ise kakaolu toz içecekler, buğday unu ve baharat fiyatlarında artış kaydedilirken pasta, sakatat ve bulgur fiyatlarında azalma tespit edildi.

TEGE'ye göre Ekim 2025 itibarıyla yıllık gıda enflasyonu %32,3 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde TÜRK-İŞ mutfak enflasyonu %39 olarak hesaplandı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Giyim ve tekstilde istihdam kaybı ağustosta 114 bini aştı

TEPAV'ın Ağustos 2025 İstihdam İzleme Bülteni'ne göre, giyim ve tekstil imalatında toplam 114 bini aşkın istihdam kaybı yaşandı. Mart ayından bu yana süren aylık artış eğilimi bu ay tersine dönerken toplam sigortalı çalışan sayısı aylık bazda yüzde 1,3 geriledi.

TEPAV tarafından SGK sigortalı çalışan verileri temel alınarak hazırlanan İstihdam İzleme Bülteni'nin Ağustos 2025 sayısı yayımlandı. Buna göre, Sosyal Güvenlik Destek Primi ödenen çalışanlar dahil toplam sigortalı çalışan sayısı yıllık bazda yüzde 3,2 arttı, ancak aylık olarak yüzde 1,3 gerileyerek 26 milyon 158 bin 64 seviyesinde gerçekleşti. Böylece mart ayından bu yana devam eden aylık yükseliş eğilimi ağustos itibarıyla son bulmuş oldu.

Giyim ve tekstilde sert daralma

88 alt sektörün 40'ında sigortalı ücretli çalışan sayısı yıllık bazda geriledi. En yüksek istihdam kaybı 77 bin 928 kişi ile giyim eşyaları imalatında yaşandı. Bu sektörde çalışan sayısındaki yıllık değişim yüzde 11,6'lık daralmaya işaret etti.

Giyim sektörünü 36 bin 332 kişilik kayıpla tekstil ürünleri imalatı izledi. İki sektörde toplamda 114 bini aşkın istihdam kaybı yaşandı.

En yüksek istihdam artışı bina inşaatında

Ağustos 2025 itibarıyla yıllık bazda en yüksek istihdam artışı 140 bin 401 kişi ile bina inşaatı sektöründe gerçekleşti. Bu sektörü 130 bin 147 kişilik artışla perakende ticaret takip etti. Ayrıca yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri (69 bin 219) ile insan sağlığı hizmetleri (53 bin 35) en çok istihdam artışı görülen diğer sektörler oldu.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Küresel piyasaların odağı

Burcu Aydın —————> [Yazı için tıklayın](#)

Enflasyon ve para politikası

Burcu Aydın —————> [Yazı için tıklayın](#)

Konut satışlarını besleyen beş temel dinamik

Burcu Aydın —————> [Yazı için tıklayın](#)

Teknoloji devriminde erken sanayisizleşme

Burcu Aydın —————> [Yazı için tıklayın](#)

Dış ticaret açığı neden artıyor?

Burcu Aydın —————> [Yazı için tıklayın](#)

Ezberler (4): Maliye politikası sıkı değil

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

Üretim aşağıya giderken enflasyon yatay seyrediyor

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

Büyüme ve enflasyon: Ezberler (5)

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

Büyüme ve enflasyon: Ezberler (6)

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

İşsizlik artıyor mu azalıyor mu?

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

Şirketlerin yakınmaları

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

Tekstil, giyim ve deri sektörleri yakınmaları

Fatih Özatay —————> [Yazı için tıklayın](#)

Suriye sızramaya hazır

Güven Sak —————> [Yazı için tıklayın](#)

Türkiye organize sanayi bölgeleri ile bugüne geldi

Güven Sak —————> [Yazı için tıklayın](#)

Tekstil ve hazır giyimde kabahat kimin?

Güven Sak —————> [Yazı için tıklayın](#)

Varlık fonu borç fonuna mı dönüşüyor?

M. Coşkun Cangöz —————> [Yazı için tıklayın](#)

7 Yılın Ardından: Şirkette İşler Nasıl Gitmiş?

M. Coşkun Cangöz —————> [Yazı için tıklayın](#)

Beyaz Saray görüşmesi: ABD’de tartışma, Orta Doğu’da yeni hesaplar

Tülin Daloğlu —————> [Yazı için tıklayın](#)

Washington – Riyad Hattında Yeni Dönem

Tülin Daloğlu —————> [Yazı için tıklayın](#)

TEPAV, Ankara’da faaliyet gösteren
kar amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşudur.